

Primera Carta de SAN PEDRO

Saludo

1 ¹Yh, Pedro cawāmecuꝑ Jesucristo cū caquetibujurotjoricu apóstol* yu āniña mujāārē cawoajou. Ati carta mena mujāā yu woajoya mujāā ya yepapū mai caānimirīcārā caábataricarārē. Ato cānacā yepaa macāānarē mujāā yu woajoya: Ponto, Galacia, Capadocia, Asia, ape yepa Bitinia yepa macāāna cūārē yu woajoya. ²Mujāā, marī Pacu Dios caānijūgoripaꝑuina cū cabesejūgoricarā caāna, cū caátigajūgoyetiricarorea bairo cū caátiparā majūrē mujāā woajou yu átiya. Tunu bairoa cū Yeri Espiritu Santo jūgori cañurā caroarā cūrē catūgousari majā mujāā ānio joroque ásupi. Tunu bairoa Jesucristo yucpāipū cū cariarique jūgori ñe cawapa cūgoena, caroarā mujāā ānio joroque ásupi.

Yu yarā, bairi ñiña: Nocārō paio caroare cū joáto mujāārē. Yerijōrō ānajē cutaje ūnie cūārē mujāā cū jonemoáto marī Pacu Dios.

Una vida de esperanza

³Marī Pacu Dios nocārō cañuꝑ, marī Quetiupau Jesucristo pacure cū marī basapeoto: “Nocārō

marīrē cañnamai ānirī cū macū Jesucristo cariacoatacure tunu cū cacatioricarorea bairo marī cūārē cayasirácoabujiorārē marī netōōwī. Yeri cañurījē catiriquere marī jowī,” marī ī tūgoñamasī cotecōāña. ⁴Tirūmꝑua cū caijūgoyetirique, caroaro cū caátipeere cacūgoparā majū mujāā āniña. Ūmurecōo cū tꝑꝑ caāniparā majū mujāā ānio joroque átigumi. Topꝑ caroaro mujāā cū caátipee ꝑuame nicōāña. Jīcā wāmeacā ūno yasietimajūcōāgaro. ⁵Marī Pacu Dios mena mujāā catūgoñatutuario jūgori nocārō catutuaꝑ, carotimasī ānirī, cūā, mujāā īnaricanūgōgumi, nīpetiro mujāā cū canetōōbojapeere mujāā caēmuetamasīparore bairo ī. Bairi ati ūmurecōo catꝑsari rūmu caāno tiere mujāā masīōgumi caroaro mujāā cū caátipeere. Bairi ati ūmurecōo capetiro bero cū mena caāniparā majū mujāā āniña.

⁶Bairo marī Pacu marī cū caátipeere tūgoñarī ūseanirīqūē mena mujāā āniña ti rūmu caetaparo jūgoye ati yepapꝑe. Bairꝑua yoari yutea mea ati yepapꝑ mujāā caāno capee wāmeerī majū popiye mujāā baiānigarā. Baiorꝑua, popiye mujāā cabairo ñiña ati yepapꝑe. ⁷Dios mena mujāā catūgoñatutuarije oro ūnierē

bairo āno baiya. Peero butiuro caūrō mena orore joeripu caroa majū orore jenucūñama camasā cawapacutie majūrē. Torea bairo mujāā cūā popiye roro tāmūomirācūā, Dios mena mujāā catūgoñatutuacōāninucūrījē roque oro netōjāñurō wapacutiya. Bairi Jesucristo nemo cū catunuatí rūmū caāno, cū mena mujāā catūgoñatutuacōāninucūrījē jūgori mujāā īñajesogūmi Dios. “Nujāñuñā. Caroaro mujāā ápu,” mujāā īgūmi. Bairo ī yua, caānimajūrārē bairo caāna mujāā ānio joroque mujāā átigūmi.

⁸Apeyera, mujāā roque Jesucristore caīñāetana nimirācūā, cūrē mairī cū yaye quetire cariape mujāā tūgousaya. Cū mena mujāā tūgoñatutuaya. Bairo cūrē caīñāetana nimirācūā, āmerē cūrē tūgousari yua, nocārō netōrō majū useanirīqūē mena mujāā āniñā. Tie cū mena mujāā causeanirījē puame dope bairo ī quetibujū masīā maniñā marī cabusuri risero mena.

⁹Tocārō netōrō mujāā useaniñā cayasicoabujioricarārē mujāā yerire cū canetōōrō jūgori yua. Bairi Dios mena mujāā catūgoñatutuarije jūgori mena jeto cū ture mujāā etamasīgarā.

¹⁰Merē tirūmupua masīri majā profeta* majārē na quetibujuyayupi Dios, cañuū ānirī caroa wāme camasā cū yarā caāniparārē cū caátipeere. Mujāā cūārē tiere jou ātiyami yua āmerē. Bairo Dios na cū caīquetibujumiatacūārē, tirūmupure profeta majā caroaro masīpeyoesupa mai. Torena, tiere buemasīnemoñupā Dios marī cū canetōōpeere. ¹¹Tunu apeyera Espiritu Santo cū camasiōrījē jūgori caroaro masīñupā profeta majā Jesucristo ati yepa roro popiye cū cabaipeere. Tunu bairoa cū cariaro bero nocārō caroaro camasā na caānipee cūārē na masīōñupī Espiritu

Santo. Tie cū camasiōrījērē tūgori yua, profeta majā puame tūgoñacōā maniásupa. Bairi atore bairo āmeo īñupā: “¿Namu ūcū cū ānicuti camasārē canetōōpau? ¿Dope bairo ātiri na cū netōūāti camasārē?” Tunu bairi, “¿Di yutea caāno marī qūī quetibujuyati Espiritu Santo?” āmeo ī jēniñanucūñanupā profeta majā ānana puame, masīnemogarā. ¹²Baipua Dios puame, “Marī yaye rotie jeto mee niñā atie Espiritu Santo cū camasiōrījē. Ape yutea macāāna cūārē cū caquetibujuriye niñā,” na ī tūgoñamasīō joroque ī ásupi. Bairi āmerē mujāā cūā tiere mujāā masīña Dios cū canetōōrīqūē quetire. Tie caroa queti puame Espiritu Santo, um̄recóopu caatácu, cū camasiōrījē jūgori caquetibujuri majā mujāārē na caīquetibujuriquea niñā. iTie queti nocārō caroa majū caāno jūgori, um̄recóo macāāna, ángelea majā majū cūā tiere masīnemogamajūcōānucūñama!

Dios nos llama a una vida santa

¹³Bairi yu yarā, caroaro tūgoñamasīcoteāñā. Caroa wāme Jesucristo cū caborore bairo jeto ātiāna. Dios nocārō cañuū ānirī Jesucristo nemo cū cabuiaetari rūmū caāno caroare marī cū cajopee jettore tūgoñanemocōā ninucūñā. ¹⁴Tunu bairoa Dios pūnaarē bairo caāna ānirī caroaro cū tūgopeoya. Tirūmupu marī Pacu Diore masīēna roro mujāā rupau caborore bairo jeto mujāā caátatore bairo ātiāmerīcōāñā. ¹⁵Dios mujāārē cabesericu puame carou cañuū ñe ūnie carusaecu niñami. Bairi mujāā cūā cū pūnaa caāna ānirī cūrē bairo ñe ūnie cawapa mána majū caroarā ānajēcusa. ¹⁶Yu yarā, Dios ya tutipū cūārē atore bairo iñā: “Mujāā cūā caroarā āñā. Yu,

caroú cañu u cañimajücōārōrēā
bairo mujāā cūā carorijere ápericōāña,”
ī quetibujuya.

¹⁷Apeyera tunu Dios caññabesemasī,
camasā roro na caátaje wāme cārō
ni jīcāū ūcūrē īnaricaworicaro mano
caññau majūrē, “Dios jāā Pacu majū
mu āniña,” mujāā caīata, caroaro
cariape cū mujāā iroagarā. Cūrē
qūiroacōā ninucūña tocānacā rūmua
ati yeparu mujāā caāni rūmu cārō.

¹⁸Mujāā roquere Dios merē mujāā
netōmajücōāñupī. Mujāā nīcūjāā
ānana dope bairo canetōmasīā
manierē mujāā na caātirocūrīqūrē
catūgousamīrīcārārē mujāā
netōmajücōāñupī. Merē mujāā
masīña mujāā carorije wapare Dios
cū cawapatibojariquere. Apeye ūnie
capetirije oro, apeye plata ūnie meei
mujāā canetōpee wapa āñupā. ¹⁹Marī
Quetiupau Jesucristo yucwāpīru
cū rī caānimajūrījērē cū carerique
jūgori roque mujāā netōñupā.
Jesucristo cū majū rupawīna, cordero*
waibucu cañu nē ūnie camácūrē
joemūgōjoricarore bairo tuayupi.
Cū jūgori mujāā netōñupā. ²⁰Mai,
Jesucristo puame ati yera camanorua,
“Camasārē canetōōpau nīgumi yu
macū,” Dios cū caījūgoyeticūrīcū āñupī.
Bairi ati yūtea catusari yūtea caāno
etari mujāā cūārē mujāā netōōñupī
Jesús, cū yarā mujāā caāniparore
bairo yua. ²¹Jesucristo jūgori cariape
cū mujāā tūgousaya Diore. Jesucristo
cariacoatacu cū caāniamiatacūārē
Dios puame tunu cū catori, cariape
nūgōāpu cū ruirotiri carotimasī majū cū
cūñupī. Bairi mujāā roque Dios mena
mujāā tūgoñatutuaya. Cū, cū caátipee
jetore cariape mujāā tūgousaya āmerē.

²²Bairi āmerē yu yarā, cariape
macāājē quetire catūgousarā ānirī
mujāā yeripu nē ūnie carorije

camāna majū mujāā āniña. Bairi yua,
nucūbugorique mena nemojāñurō
mujāā āmeo maigarā marī yarārē.
Tocānacāñupurea caroa yericutaje
mujāā catūgoñawēpūrījē nipetirije
mena mujāā āmeo maigarā. ²³Āmerē
caroa wāmerē catūgoñarī majā mujāā
āniña. Dios mujāārē cawāma wāme
yericutajere mujāā joyupi. Cawāma
buiarārē bairo caāna mujāā āniña. Ati
mūnecóo macāāna camasā cayasiparā
na cabuiari wāmerē bairo mee mujāā
āniña. Dios yaye quetibujūrique
capetietie tocānacā rūmua caānipeere
bairo caāna roque mujāā āniña.

²⁴Torea bairo īña Dios ya titupu cūā:

“Nipetiro camasā taare bairo
niñama. Na camasā cutiānie, tie
taa oóre bairo niña.

Būtiro caasiro taa jīnyasicoaya.

Torea bairo camasā cūā
yasicoayama.

Caoo cūā owaa yaparo, caasiro
ñacoaya. Tore bairo niñama
camasā.

²⁵Tore bairo camasā na
cabaimiatacūārē,

Dios yaye busūrique roque
tocānacā rūmua nicōā
ninucūgaro,”

ī quetibujuya Dios ya titupu.

Atie yu caquetibujūrije niña caroa
queti camasā na carorije wapare Dios
cū canetōōrīqūrē queti. Tere merē
mujāārē yu quetibujuwu.

2 ¹Bairi yu yarā, nipetirije carori
wāme mujāā caātianierē tocārōā
jānacōāña. Cañuenarē bairo mujāā
caānie, apeye mujāā caītopairije
cūārē jānacōāña. Tunu bairoa mujāā
roro mujāā caībusupaicoterije cūārē
jānacōāña. Tunu bairoa roro āmeo
īñaugaripea pairique cūārē jānacōāña.
Roro mujāā caāmeobusupairije ūnie
cūārē tocārōā jānacōāña yua. Tie

ünierē inemoeticōāña. ²Cawīmarā buiari bero na paco ūpēcōārē ūpūrī tutuarā na caátorea bairo mujāā cūā Dios yaye quetire tūgousaya mujāā yeripū. Tie Dios yaye quetire mujāā catūgousaata, nemojāñurō yeri tutuarā mujāā ānigarā. Tore bairo cū mena mujāā catūgoñatutuaroi mujāā netōōgumi yua marī Pacu Dios. ³Bairoa mujāā átibojagumi marī Pacu Dios, Jesús mena caāna ānirī cariapea, “Marī Quetiupau nocārō cañuu majū cū āniñati,” mujāā caītūgoñamasīata.

Cristo, la piedra viva

⁴Bairi marī Quetiupau Jesucristore nemojāñurō cū tūgousacōā ninucūña. Cūā, Cristo niñami catiriquere cajou majū, camasā wii quēnorā ūtāā na cacūjūgorica caānimajūrīcārē bairo caācū. Cūrē camasā butioro cū teewā. Bairo cū na cateemiatacūārē, Dios puame cū beseyupi. Dios cū macūrē mairī caānimajūrērē bairo caācū cū cūñupī. ⁵Mujāā cūā cacatirā nimirācūā, ūtā rupaare bairo mujāā āniña āmerē. Jesucristore catūgousarā menarē caāninemonucūrā ānirī Dios ya wiire ūtā rupaare na capeowāmuātiere bairo mujāā āniña. Tunu bairoa ti wii macāāna sacerdotēa* majā cañurārē bairo caāna mujāā āniña. Bairo caāna ānirī, Espīritu Santo jūgori caroa macāājē átaje Dios cū caññajesorijere ātiāña. ⁶Bairi Dios ya tuti cūā atore bairo iña:

“Tūgoya mai: Sión* cawāmecuti buropū ūtāā caānimajūrīcā cawapacutia yū cabeserica majūrē cūū yū ātiya.

Torū wii quēnogu yū ātiya tia ūtāā mena yua. Tia ūtāā ñumajūcōāña.

Apeye ūtā rupaa netōrō caroa cawapacutia majū niña.

Cūā niñami Cristo* yū cajopau.

Bairi ni ūcū camasocū cūrē catūgousau yua, di rūmū ūno,

‘Cabūgoro majū Cristore cū yū boyupa,’ ī tūgoña yapapuaetigumi,”

ī quetibūjuyā ti tutipū.

⁷Mujāā roque tia ūtāārē bairo caācū Jesucristore cū mujāā maimajūcōāña. Aperā roque Dios mena catūgoñatutuaena ānirī Jesucristore cū boetinuacūñama. Jesucristore na caboetimiatacūārē, Jesús caānimajūrē cū caānipeere atore bairo ī quetibūjuyupa Dios ya tutipū:

“Wii quēnorī majā jīcā ūtāā na caboetimirīcā āmerē yua, ti wii macāācā caānimajūrīcārē bairo tuaya.”

⁸Aperopū iñupā apeye cūārē tunu:

“Jīcā ūtāā caānimajūrīcā mena rocawa yasigarāma camasā,”

ī quetibūjuyupa Dios ya tutipū camasā cañuena na cabaipeere.

Bairi camasā cū yaye quetire catūgousaena yasicoagarāma. Dios na ūna cañuenarē cū caijūgoyeticūrīcārōrēā bairo yasicoagarāma.

⁹Mujāā roque Dios ya poa macāāna, cū cabesericarā jīcā poa macāāna mujāā āniña. Marī Quetiupau reyre* bairo caācū yarā paabojari majā sacerdotēa* majū mujāā āniña. Cū ya yepa macāāna cañurā, cū mena caāniparā majū mujāā āniña. Tore bairo mujāārē ásupi Dios, nocārō caroaro yū caātiere na quetibūjūnetōáto camasārē ī. Bairo mujāārē beseyupi. Canaitīārōpū caāna mujāā caāniamiatacūārē, cū yaye quetire mujāā catūgousarije jūgori āmerē yua, nocārō caroaro cabusuropū caānarē bairo mujāā ānio joroque ásupi Dios. ¹⁰Tunu bairoa tirūmupūre

jĩcã poa macããna mujãã ãmewũ. Diore cũ mujãã masĩepũ. Cũ yarã mee mujãã ãmu. ãme roquere yua, cũ yaye quetire tũgori cũ mena mujãã tũgoñatutuaya. Cũ ya poa macããna majũ mujãã ãniña. Cajũgoyepure Dios bopacooro camasãrẽ cũ caĩnamairĩjẽrẽ mujãã masĩesupa. ãmerẽ yua, cũ mena mujãã caãnie jũgori tiere mujãã masĩcõãña. Bairi Dios cũ caĩnamairã majũ mujãã ãniña.

Vivan para servir a Dios

¹¹ Yũ bairãrẽ bairo caãna, yũ camairã mujããrẽ ñiña: Ape ãmurecõopũ caãniparã nimirãcũã, mai ati yeparũ ãna, roro mujãã rupau carotirore bairo átiãmerĩcõãña. Tie cañuetie pũame Dios mena marĩ caãnie to yasio joroque caátie ñiña. Torena tiere jãnacõãña. ¹² Tunu apeyera Diore camasiẽna watoa ãna, caroaro átiãña, “Jããrẽ busujãrẽma,” ãrã. Bairo caãna mujãã caãnoi, na pũame cabero mujããrẽ roro busujãẽtĩgarãma, caroaro mujãã caátie masĩrĩ yua. Bairo tiere masĩrã, “Nocãrõ catutuau cañuu ñiñami Dios,” igrãma, Cristo ati yeparũ tunuetari, nipetiro camasãrẽ na cũ caĩnabeseri rũmu caãno.

¹³⁻¹⁴ Marĩ Quetiupau Jesucristo mena caãna ãnirĩ, ati yepa macããna quetiuparã na carotirore bairo átiãña. Na botioeticõãña. Emperador* quetiupau ùcũ, bairi cũ carotirã cũ roca carotirã ùna cũãrẽ na carotirore bairo ása. Cũ, quetiupau emperador pũame aperã camasã cañuenarẽ cũ ùmu cũ roca macããnarẽ roro na átirotijonucũñami. Aperã caroaro átiãnajẽrẽ caátianimasĩrã pũamerẽ nucũbugorique mena na ññarotinucũñami. Quetiupau caroti ãnirĩ tore bairo átinucũñami, ati yeparũ ãcũ. ¹⁵ Caroa macããjẽ roquere

mujãã caáto boyami marĩ Pacu Dios. Bairo caroa macããjẽrẽ mujãã caátianorẽ ñnarã yua, Diore camasiẽna, aperã catũgomasiẽna ùna cũã mujããrẽ roro ã busupaietigarãma.

¹⁶ Dios, mujãã Quetiupau, jĩcãũã ñiñami. Apei maniñami. Bairo apei cũ camanimiatacũãrẽ, mujãã pũame, “Jããrẽ caroti maniñami. Bairi jãã caboro jãã átimasĩña cañuetie cũãrẽ,” ã tũgoña mawijaeticõãña. Dios yarã paacoteri majãrẽ bairo caãna ãnirĩ caroaro átiãnimasiña mujãã cũã cũ carotirore bairo. ¹⁷ Bairi nipetiro camasãrẽ marĩ canucũbugopee caãnorẽ bairo na nucũbugoya. Marĩ yarã Diore caĩroari majã mena ãmeo maiña. Marĩ Pacu Dios cũãrẽ nucũbugori qũiroaya. Ati yepa macããcũ quetiupau emperador cũãrẽ cũ nucũbugoya.

El ejemplo del sufrimiento de Cristo

¹⁸ Yũ yarã, mujãã paacoteri majã cũã, mujãã quetiuparã na carotirore bairo nucũbugorique mena ása. Caroaro na áti bojaya paarique mujãã na carotirijere. Mujãã quetiuparã tutuaro mena carotirã cañuena, aperã cañurã mujããrẽ caĩroarã na caãmatacũãrẽ, caroaro nucũbugorique mena na paabojaya. Na nucũbugoya. ¹⁹ Mujãã, roro mujãã caáperimiatacũãrẽ, roro mujãã na caápata, ñujãñuña bairopua. Dios cũ carotirore bairo caáticõãna mujãã ãniña bairãpua. Cũ roque caroaro mujãã caátie ññajesoyami. ²⁰ Mujããrẽ, mujãã quetiuparã, rorije mujãã caátie wapa na catutiata roque, dope bairo mujãã ã masĩẽtĩbujiorã. Yerijõrõ mujãã quetiuparã mena mujãã ãnimasĩẽtĩbujiorã. Caroa wãmerẽ mujãã caátiatato bero caãniatacũãrẽ, roro popiye mujãã baio joroque mujãã na caápata roque, popiye mujãã cabairijere mujãã nucãnetõcõãgarã. Tũgoñaenarẽ

bairo tiere tũgoñanetõcõãña. Tie ñujãñuña marí Pacu Dios cū caññajoro.

²¹Bairo mujãã caátĩano boyami Dios. Mujãã yaye wapa jũgorina Jesucristo cañuu nimicũã, popiye tãmuowí. Bairo popiye tãmuomicũã, cũrẽ roro caánarẽ na tuti ãmeemi. Cũrẽ ñnacõrĩ mujãã cũã cū cabairicarore bairo átiãñimasĩña. ²²Jesucristo puame jĩcã wãme ũno rorije caapei, ñe ũnie wapa cacũgoecu majũ ãmi. Ni jĩcãũ ũcũrẽ qũĩtoñaemi. Cariape quetibujuwí. ²³Tunu roro awajari cū na catutiro cũãrẽ jĩcãni ũno roro na ĩ tuti cãnamuemi. Roro popiye cū baio joroque na caáto cũãrẽ, roro na átiãmeemi. Atore bairo jeto ĩ tũgoñawí: “Dios jeto roro caánarẽ cariape na ññabesemasĩñami na yaye wapa,” ĩ tũgoñawí Dios na cū caátipee jetore. ²⁴Jesucristo cū majũ rupauina yucupãĩpu cū cariarique jũgori marí carorije wapare netõwí. Carorije marí caátĩanierẽ marí cajãnaparore bairo ĩ, riacoámí Jesucristo yucupãĩpu. Caroaro cariape caána marí ãnio joroque marí ãmi Jesús. Mujãã puame yeri catirã mujãã cãñipee jũgori Jesucristo puame cãñicutiri riawí. ²⁵Yu yarã, nurĩcãrã oveja* waibutoa na caboropu áñesẽãrĩ na camawijiyasirore bairo mujãã cũã mujãã caboro átiri, caũpetietopu cayasiránã mujãã ãniniñupã. Bairo caánana nimirãcũã, ãmerẽ yua, carorije mujãã caátajere jãnarĩ Jesucristo yaye queti puamerẽ mujãã boya. Cũ, Jesucristo roque oveja coteri majõcure bairo caãcũ ãnirĩ caroaro majũ mujãã ññacotemasĩñami.

Cómo deben vivir los casados

3 ¹⁻²Mujãã, carõmia camanapũãcuna cũã, mujãã manapũã na carotirore bairo caroaro

ãsa. Na ĩroaya mujãã manapũãrẽ. Caroaro cariape ãñajẽcusa, jĩcããrã Diore caĩroaena caroaro jĩcãrõ tũni mujãã caátiere ññarĩ cū na catũgousaparore bairo ĩrã. Noa ũna na caquetibujurije mee, caroaro mujãã caátĩanierẽ ññacõrĩ roque na cũã tũgousajũgogarãma Jesucristore. ³⁻⁴Mujãã, carõmia jĩcããrã netõ nucãjãñurõpu mujãã wãmaganucũña mujãã rupau bui macããjẽrẽ. Caroaro netõjãñurõ mujãã wũgapeoganucũña. Tunu bairoa oro ũnie cawapacutie mena mujãã wãmorĩrẽ mujãã jããganucũña. Caroa cawapapacarije ũnie jutii cũãrẽ mujãã jãñaganucũña. Tore bairo mujãã caáto ũnorẽã, mujãã pupea mujãã yeripure qũẽnoña. Maijũgoya mujãã yeri mujãã catũgoñarĩjẽ puame roquere. Dios yaye queti roque ati yepa macããjẽ cawapapaca netõjãñurõ caroa capetietie cawapacutie majũ niña. Caroaro yerijõrõ patowãcãricãrõ mano ãñimasĩrĩqũẽ niña. ⁵Torea bairo tirũmupu macããna rõmirĩ ãnana cũã jutii caroa na caboro ũnorẽã, Dios cū caborore bairo jeto caroaro átiãniñãñupã. Na yeripũ caroarã wãmagoricãrãrẽ bairo ãniñãñupã. Dios mena tũgoñatutuayayupa. Na manapũãrẽ na ĩroari caroaro na mena ãñimasĩñãñupã. ⁶Tore bairo cabaiãñimasĩrĩcõ ãñupõ Sara cawãmecuco ãnacõ. Cõ manapũ Abraham ãnacũrẽ caroaro qũĩroyayupõ. Cũ carotirore bairo caroaro useanirĩqũẽ mena cū yũmasĩñãñupõ. Cõ quetiupaure bairo qũĩñãñupõ Sara. Mujãã, ãme caãna carõmia cõ ãnacõ pãrãmerãrẽ bairo caãna majũ mujãã ãñigarã cõ ãnacõrẽ bairo mujãã caápata. Bairo mujãã caápata, mujãã manapũãrẽ mujãã tũgoña uwietigarã, na mena caroaro cãñimasĩrã ãnirĩ.

⁷Mujãã, saĩtna sanũtoacsna mujããrẽ ñiña: Mujãã nũmoarẽ na maiña. Na mena jĩcã yericunarẽ bairo ãnimasĩña. Mujãã nũmoarẽ mujãã cajuátinemopeere na cabomasĩrõrẽã bairo caroaro na átiroaya. Carõmia ãnirĩ cayeritutuena na caãno mee, jĩcã yericuna mujãã caãnoi pugarãpũrea Dios caĩnu ãnirĩ cũ canetõõrĩqũe jũgori, tore bairo na juása mujãã nũmoarẽ. Tore bairo ãmeo átĩãnimasĩña, ñe ùnie rusaeto jĩcã yericunarẽ bairo pugarãpũrea Diore mujãã cajẽnimasĩparore bairo ìrã.

Los que sufren por hacer el bien

⁸Bairi nipetiro mujãã tore bairo caroaro useanirõ, jĩcã majãrẽ bairo yericutiri átĩãninucũña. Æmeo mai ãninucũña jĩcãũ pũnaarẽ bairo mujãã majũ. Æmeo juátinemoña mujãã majũ. Caãnimajũrãrẽ bairo baibotioeticõãña. ⁹Bairi tunu roro mujããrẽ caãnarẽ roroa mujãã cũã na átĩãmeeticõãña. Mujããrẽ caawajatutirã ùna cũãrẽ na tuti ãmeeticõãña. Mujããrẽ na caĩtutirorea bairo na ì tuti tunuo poeticõãña. Bairo puame ñña: “Caroare cũ joáto mujããrẽ Dios,” na ì jẽnibojaya mujããrẽ cateeri majã cũãrẽ. Bairo mujãã caápata, caroare na jonemogumi Dios. ¹⁰Tirũmũpũ cũãrẽ torea bairo ì quetibũyayupa profeta* majã ãnana: “Ni jĩcãũ ùcũ camasocũ caroaro useanirõ mena cũ caãnigaata, carorije ùnierẽ cũ busueticõãto. ‘Carori wãmerẽ yũ busuetigu,’ ì tũgoñaposeromasĩrĩ cũ ãmarõ. Tunu bairoa cũ risero mena cũ caĩtopairije ùnie cũãrẽ qũĩ busueticõãto. ¹¹Cũ ùcũ carorije macããjẽrẽ cũcõãrĩna, caroa macããjẽ puamerẽ átĩãninucũñami. Caroaro átĩãnijũgoyecuti masĩñami, aperã cũã yeri

jõrõ ãnajẽ cutajere na caátibocãmasĩparore bairo ì.

¹²Torecuna, marĩ Quetiupau cañurã caroarã jetore na ññausacotegumi. Cũrẽ cũ na cajẽnirijẽ cũãrẽ caroaro na tũgopeobojagumi Dios. Aperã cañuena carorã roquere na asiajãñugumi.

Na pesure bairo caãcũ tuagumi yua,” ì quetibũyayupa profeta majã ãnana Dios ya tutipũ.

¹³Caroa macããjẽ jetore tocãnacãnia mujãã caátĩãnimasĩata, ùnoa ùna mujããrẽ roro na átibujiocuti? Roro átĩmasĩẽnama. ¹⁴Bairãpũa, caroaro cariape mujãã caátĩãnimiatãcũãrẽ, jĩcããrã popiye mujãã baio joroque mujãã na caápata, yapapuaeticõãña. Useanirĩ ãña. Noa ùnarẽ na tũgoña uwieticõãña. Useanirĩqũe mena ãnimasĩña. ¹⁵Atore bairo jeto ása: Nũcũbugorique mena marĩ Quetiupãre bairo caãcũ Jesucristo mena tũgoña tutuaya mujãã yeripũ. Tunu apeyera caroaro tũgoña coteya. Mujããrẽ aperã Diore catũgousaena, “¿Ñe jũgori Jesucristo mena mujãã tũgoñatutuayati?” na cajẽniñarõ, caroaro mujãã caquetibũjũmasĩparore bairo ìrã, caroaro tũgoñamasĩ coteya. ¹⁶“Caãnimajũrã Dios yarã jãã ãniña,” ìẽna, nũcũbugorique mena na quetibũyua. Caroaro átĩãña, mujãã catũgoñamasacuti ãnie yerijõrõ to ãnimasĩõ joroque ìrã. Mujãã, Jesucristore catũgousari majãrẽ, roro caĩbusupairã puame na majũã na caĩrĩjẽrẽ na tũgoñaboo joroque ìrã, caroaro átĩãña mujãã majũ nipetiro camasã mena.

¹⁷Carorije mujãã caátie jũgori roro mujãã catãmũoata, ñũña. Bairopũa, netõjãñurõ ñũña caroa macããjẽrẽ caãna nimirãcũã, roro popiye

mujãa cabaiata. Popiye mujãa baio joroque aperã cañuena mujãa na caápara, ñujãñaña Dios puame bairo cã cabooata. ¹⁸Torecuna, Jesucristo cã majũã jicãnia roro popiye bairi riawĩ, marĩ carorije wapare netõõpeyo yaparoetagu. Cũ puame roque cañu carorije caápei nimicũã, carorã yaye wapare netõõgu, roro popiye tãmuowĩ. Mujãa cãã Dios yarã mujãa caãniparore bairo ĩ, riawĩ. Marĩrẽ bairo caãcũ ati rupau cãgori riawĩ Jesús ati yepapũre. Bairo riamicũã, Espĩritu Santo Dios Yeri cacũgon añirĩ tunu catiwĩ. ¹⁹Bairo Jesũs, cã yeri pũna jeto ãcũ, preso joricaropũ caãnarẽ bairo caãna cariaricarã yeri tũpu ásũpi. Topũ etari na quetibũjuyupi Dios yaye quetire. ²⁰Mai, na puame tirũmu macãã yutea Noẽ cã caãni yũteapũ ãna, Diore cã tũgopeotiri cã baiobotoyayuparã. Noẽ ãnacũ puame Dios cã caãtipeere na quetibũjuyamiñupũ. Na puame cã tũgoesuparã. Ti yũteapũre Dios puame pajutiricarõ mano caroaro na cotemiñupũ, cũmua capairicare Noẽ cã caquẽnotoye. Bairo caroaro na cotemicũã, jicã wãmo peti itia pẽnirõ cãnacãũ ãnaacã na netõõñañupũ Dios ati yepare cã caruri rũmu caãno. ²¹Mai, ti yũteapũ oco caãnajẽ na caruarique puame atore bairo marĩ masĩõñupã: “Oco mena marĩ cabautizarotiri* rũmu caãno marĩ netõõwĩ Dios, cayasicoabujioatana marĩ caãnimiatacũãrẽ. Torea bairo ãñupã tie oco tirũmũpũ Noẽ cã caãni yũteapũre,” marĩ ĩ masĩña. Marĩ cabautizarotirije puame marĩ rupaure uguerĩ coserique ãnie mee ñña. Dios marĩ Pacu majũrẽ yeri carõa marĩ catũgoñarĩjẽrẽ cã marĩ cajẽninemorijẽ ãnie ñña. Bairi yua, marĩ netõõñupĩ Dios, Jesucristo cã macũ cariacõatacu cã caãnimiatacũãrẽ

tunu cã cacatorique jũgori. ²²Marĩrẽ canetõõricũ Jesucristo puame umurecõo Dios tũpu ámĩ. Cũtu cariape ñugõã, carotimasĩ cã caruiropũ ññami ãmerẽ. Bairi yua, nipetiro ángelea* majã, aperã cacatirã seres* majã cajũgoyepũre mai carotimasĩmirĩcãrã cũãrẽ carotimasĩ majũ tuayami. Cũ jeto ãmerẽ na rotipeyomasĩñami. Na cãã nipetiro cã caĩrõrẽ bairo áticõãñnama yua.

Servir según los dones recibidos de Dios

4 ¹Bairi mujãa cãã Jesucristo cã majũ rupau mena popiye cã catãmuorĩquẽrẽ tũgoñarĩ popiye mujãa cabaipeere mujãa ãñotaetigarã. “Popiye marĩ cabairo ñugarõ,” mujãa ĩ tũgoñarã. Ni ãcũ caroare áticicũã roro popiye cã catãmuõata, roro átajere canetõõcãricũ añirĩ carorijere cajãnarĩcũrẽ bairo tuacõãñami. ²Bairo caãcũ añirĩ yua, ati yepapũ cã caãni rũmurẽ Dios cã caborore bairo jeto átiãnimasĩñami. Ati yepa macããna na rupau caborore bairo jeto na caãtiãnorẽ bairo átiãmerĩñami yua cã ãcũ. ³Nocãrõ yoaro jicã yutea cãrõ Diore camasĩena na caãtiãnorẽ bairo mujãa cãã roro mujãa átiãmu. Carorije macããjẽ mujãa rupau cabori wãme ãnie jetore mujãa átiãninucũwũ. Bose rũmu caãno ñcũbugoricarõ mano roro majũ mujãa awajañesãñucũwũ. Ti rũmu caãno cacũmuorĩjẽrẽ nocãrõ paio etinetõrĩ roro mujãa cũmunucũwũ. Tunu bairoa camasã na cawericarã ãna carorãrẽ na mujãa ĩroanucũwũ. ⁴Ãme roquere tore bairo mujãa átiãninemoẽtĩña. Roro netõrõ mujãa caãtiãnajẽrẽ mujãa áperiya. Bairo roro caãtiãnana nimirãcãã, ãmerẽ caroaro mujãa caãtiãnierẽ ĩñarĩ, mujãa baparã caãnimirĩcãrã

puame roro mujääre ī busunucūñama. Pūgani cārō tūgoñanemonucūñama, carorā cañimiricārā cañurārē bairo mujää cayeri wasoarijere ñnarī yua.

⁵Na, cañuena roquere marī Pacu Dios cañabesegajūgoricu majū na ñabesegumi. Cacatirā, cariaricarā nipetirore na ñabesegumi na yaye wapare ti rūmu caetaro yua.

⁶Torecuna, marī ñicūjāā cariaricarā ānana cūārē merē caroa queti Dios cū canetōōrīqūērē na quetibujuypū Jesús, na cūā Espīritu Santo Dios Yeri mena na āmarō, na yerire na yasieticōāto ī. Bairāpua, na cūā nigarāma camasā nipetirore cū cañabeseri rūmu caño cūārē. Na cūā jīcārō tūnia ñabese ecogarāma, camasā marīrē bairo cañana ānirī.

⁷Apeyera mujää ñiña: Merē ati umurecōo capetipa rūmu cōñarō baiya. Torena, masacatirique mena caroaro ānajēcusa. Nucūbugorique mena tocānacānia Diore cū jēnicoteāninucūña ti rūmu caetaparo jūgoye. ⁸Tunu bairoa tocānacāpūrea mujää caāmeomañie to āmarō. Bairo caroaro mujää caāmeomañimasiata, aperā yaye wapare na mujää masiriyobojamasībujiorā. Cañurijē macāājē puamerē tūgoñarī carorijere mujää átijānacōāgarā yua. ⁹Tunu bairoa tocānacāpūrea caroaro mena na bocāya caetari majārē. Na quēnoña mujää ya wiiripū nucūbugorique mena. Yasioroacapu roro na ī busupaieticōāña caetari majārē. ¹⁰Nipetirije caroa wāme cañurijē Dios cū cajoriquere caroaro cacūgomasīrā ānirī na juátinemoña aperārē. Marī Pacu Dios tocānacāpūrea cū cajogaro cārō caroa wāme marī caātīānimasīpeere marī joyupi. Ti wāme Dios cū cajorica wāme jīcārō tūnia aperārē na juátinemoña. Mujää caāmeojuátijātiro

cārō āmeo juátinemoña. ¹¹Bairi ni jīcāū ūcū mujää mena macāacū Dios yayere quetibujuri majōcu cū caāmata, caroaro cariape cū quetibujuato Dios yaye quetire. Apei, āmeo juátinemomasīrīqūērē marī Pacu Dios cū cajoricu cū caāmata, cū cūā Dios cū catutuarije cū cajorije mena caroaro cū juátinemoāto. Tore bairo jeto na átiāmarō nipetiro, Dios caroa wāme cū cajoricarā cārō. Tore bairo na átiāmarō nipetiro camasā Jesucristo jūgori Diore na cabasapeoparore bairo. Cū jīcāūrēā basapeorique to āmarō. Cū carotimasīrjē to petieticōāto. Ānicōā ninucūgoro. Bairoa to baiāto.

Sufrir como cristianos

¹²Yu bairārē bairo caāna, yu camairā, tūgoña acueticōāña roro popiye mujää cabaipeere. Aperā Diore camasiēna roro majū mujääre na caāto ñnarā, “iAgotā! ¿Nopēirā tocārō roro popiye marī baio joroque marī na átiyati?” ī tūgoña yapapuaeticōāña. Tie popiye bairiquere mujää camasiētē ūnie majūrē bairo ñaeticōāña. ¹³Bairo puame baiya: Jesucristo popiye cū catāmuorīcārōrēā bairo mujää cūā cū yarā ānirī roro popiye mujää baigarā. Cū, cū cabairicarore bairo cabairā ānirī tūgoña useaniña. Tore bairo mujää caāmata, netōjāñurō pairo nigaro useanirīqūē tunu nemo cū catunuatī rūmu caānorē. Cū mena useanirī mujää ānigarā yua ti rūmu caetaro. ¹⁴Bairi tunu Jesucristo yarā mujää caāno jūgori roro popiye cabairā useanirī āña mujää, aperā roro na caīeperi majā nimirācūā. Useanirī āña mujää roro na caīeperā. Mujää roque Espīritu Santo, Dios nocārō catutuaū Yeri majūrē cacūgorā mujää āniña. Tocānacānia mujää mena ānicōā ninucūñami Espīritu Santo Dios Yeri

majū. ¹⁵Apeyera tunu jīcāārā Diore camasīēna camasārē na pajīāñama. Aperā yajanucūñama. Apeye cūārē roro na caāmeoīrō na mena busunemonucūñama. Tore bairo na cabairoi, roro popiye na baio joroque na átiyama na quetiuparā. Narē bairo ápericōāña mujāā roque. ¹⁶Narē bairo caáperā mujāā mena macāāna jīcāārā na caānimiatacūārē, Jesucristo yarā na caānie jūgori roro popiye na cabaiata, tiere tūgoña boboeticōāña. Marī Pacu Dios roquere cū basapeoya, cū yarārē bairo cawāmecuna ānirī.

¹⁷Merē ati rūmurirē etaro baiya marī cū yarārē Dios cū cañābesejūgopa rūmū. Marī, cū ya poa macāāna cañābesejūgomajūcōāñ ānirī, ¿marī berore nocārō popiye na baio joroque na cū ácuati cūrē catūgousaena roquere yua? Roro popiye na baio joroque na átīgumi Dios cū yaye quetire catūgousaetana roquere.

¹⁸Cañū jīcāū Diore catūgousau ūcū cū caāmata, dope iēcū majū popiyepūina netōjīātimasīñami Dios cū cañājoro. Bairi roro caāna Diore cabaiotiorā roque dope átinetōjīātiecoenama. Netōōrōpū yasimajūcōāgarāma.

¹⁹Bairi Dios cū caborore bairo, roro popiye cabairi majā nimirācūā, caroa macāājērē áticōāña. Tiere jānaeticōāña. Nipetiro ati umurecōo macāājērē caátacu mena jetoa tūgoñatutuacōāña. Cū, jīcāū mujāā netōōgumi mujāā yerire. Mujāārē cū caijūgoyeticūrīcārōrēā bairo átimajūcōāgumi.

Consejos para los creyentes

5 ¹Apeyera tunu yu quetibujunemogaya mujāā, ñubueri majā quetiuparā cabutoa camasīrī majārē. Yu cūā mujāārēā bairo cabucū camasīrī majōcū

ñubueri majā quetiupau yu āniñā. Yua, Jesucristo popiye cū cabairiquere ñiñawū. Torecu, cū yaye quetire yu quetibujū masīña. Yu cūā mujāā, camasīrī majā cabutoarea bairo tunu Jesucristo ati yepau cū catutuarije mena cū caetaro ñiñagu. Jīcārōā nipetiro marī iñagarā ti rūmū caetarore. ²Dios yarā ñubueri majārē caroaro na iñacoteya. Caroaro cariape na quetibujūya mujāā, ñubueri majārē. Mujāā narē caroaro cariape na mujāā quetibujū masīña. Caroaro átato jesoro Dios cū caborore bairo cariape na quetibujūya. Rotimajūrīcārē bairo ápericōāña. Cabuerā mujāā caānoi, paio mujāā cawapatapee cūārē tūgoñaeticōāña. Caroaro yerijōrō átiñā mujāā paarique ñubueriquere. ³Tutuario mena na mujāā quetibujūepa camasārē. “Jāā roque jāā rotimasīña ñubueri majārē,” mujāā i tūgoñaepe. “Narē mairī roque caroaro mena na marī quetibujugarā. Caroaro mena na marī átirotigarā ñubueriquere,” mujāā i tūgoñagarā. Bairo iñi caroaro ānajēcusa, bairo mujāā caátianierē ñubueri majā cūā iñacōrī caroaro na caátianiparore bairo iñā. ⁴Bairo narē caroaro mena mujāā cajūgoānimasiata, marī Quetiupau Jesucristo mujāā mena useanīgumi. Tunu ati yepau cū cabauetari rūmū caāno mujāā jogumi caroa yericutaje capetietie majūrē yua. Caroaro mujāā caátianajē wapa di rūmū ūno cariaetie majūrē mujāā jogumi marī Quetiupau.

⁵Torea bairo átiñā mujāā, cawāmarā cūā. Cabutoa camasīrī majā na caátitirore bairo caroaro átiñā. Nucūbugorique mena na caquetibujurijere caroaro na tūgousaya. Tocānacāpua mujāā nipetiro ñubueri majā nucūbugorique mena caroaro ása cabutoa na caquetibujurijere.

“Jāā majū cūā jāā rotimasīña,” ĩ tūgoñaeticōāña. Torea bairo profeta* majā cūā ĩ quetibujuyupa:

“Dios puame ni ũcū
caītūgoñabotiori majōcu cū
caátigarijere ēñotanucūñami.
Apei caĩbotiogaecu, caroaro na
caĩrōrē bairo caátianimasī
roquere caroaro cū
juátimasīñami Dios cañuu ānirī,”
ĩ quetibujuyupa profeta majā
ānana.

⁶Bairi Diore cabaibotiorārē bairo baieticōāña. “Dios netōrō jāā masīña,” ĩ tūgoñaeticōāña. “Dios jeto jīcāūā masīñami,” ĩ tūgoñacōāña cariapea. Bairo ĩ tūgoñarī caroaro mujāā caāmata, Dios puame cū caborica yutea caetaro rotimasīrīqūē majūrē mujāā jogūmi. ⁷Tunu bairoa Dios mujāārē maimajūcōāñami. Caroaro mujāā ĩnapeoyami. Bairi nipetirije dise ũnie mujāā catūgoñamacāārījērē Diopure cū quetibujunetōōña. Cū mena tūgoñatutuaya.

⁸Caroaro tūgoñaquēnoña. Tūgoñamasīña. Wātī marī pesuu merē yaijūāū waibutoare ugagu cū cauwacoterore bairo marī yasio joroque átigu cotei baiyami. Bairi masacatiri caroaro ānajēcusa. Mujāā yasioremi wātī. ⁹Dios mena mujāā catūgoñatutuānierē jānaeticōāña. Bairoa marī Quetiupañ Jesucristo mena tūgoñatutuacōāña. Wātī cū cabusujārījērē jīcā wāmeacā ũno tūgousaeticōāña. Tore bairo jeto popiye baiyama nipetiro ati ũmurecōopure Diore catūgousari majā mujāārē bairo cabairā, mujāā yarā cūā. Merē tiere mujāā masīña.

¹⁰Bairāpua, jīcā yutea carōā roro mujāā tāmugarā. Cabero yua, Dios puame cañurā, cariape

caāna majū mujāā átigumi. Cariape catūgoñarā, catūgoñatutuarā majū mujāā átigumi. Cū mena mujāā catūgoñatutuario jūgori, tunu bairoa mujāārē camaimajūū ānirī cū caboricarorea bairo mujāā jogūmi caroare. Jesucristo mena mujāā caānie jūgori jīcārō tūnia tore bairo mujāā átigumi marī Pacu Dios. ¹¹Cū jeteora cū carotimasīrījē to āmarō. Tocānacā rēmua to ānicōā āmarō. Bairoa to baiáto.

Saludos finales

¹²Yu yarā, tocārōā mujāārē nī quetibuju woajoya. Atie petoaca ati carta mena mujāā yu caquetibujujorijere marī yau Silvano yu woatubojayami. Cū puame cañuu Dios mena catūgoñatutuau niñami. Torecu, yu baire bairo caācū cū ñīnanucūña Silvanorē. Bairi ati carta mena mujāā, yeri tūgoñatutuarā, mujāā ānio joroque átigu, mujāā yu quetibuju woajoya. Apeye cūārē cariapea caānorē bairo Dios mujāārē camai ānirī caroa cū cajoānierē mujāā camasiparore bairo ĩ, yu quetibuju woajoya. ¡Mujāā puame tie queti mena tūgoñatutuacōāña!

¹³Ati macā Babilonia* cawāmecuti macā macāāna, mujāā ñurotijoyama. Na cūā mujāārēā bairo Dios cū cabeserica poa macāāna niñama. Apei Marcos cawāmecucu yu macūrē bairo caācū cūā mujāā ñurotijoyami. ¹⁴Tunu mujāārē ñinemoña: Caroaro mena āmeo mairī āmeo bocáya jīcā majārē bairo.

Nipetiro mujāā Jesucristo yarārē caroa yericutaje mujāā cū jonemoáto marī Pacu Dios. Bairoa to baiáto.

Tocārōā niña atie queti yu cawoaturije.